

ISKORAK

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2022. GODINU

IZDAVAČ

ISKORAK

Šenoina 26, 10 000 Zagreb

+385 91 2444 666

info@iskorak.hr

www.iskorak.hr

facebook.com/iskorak.hr

instagram.com/udrugaiskorak

UREDNIŠTVO

Zoran Dominković

Dubravko Pogledić

Renata Debartoli

Dijana Grubor

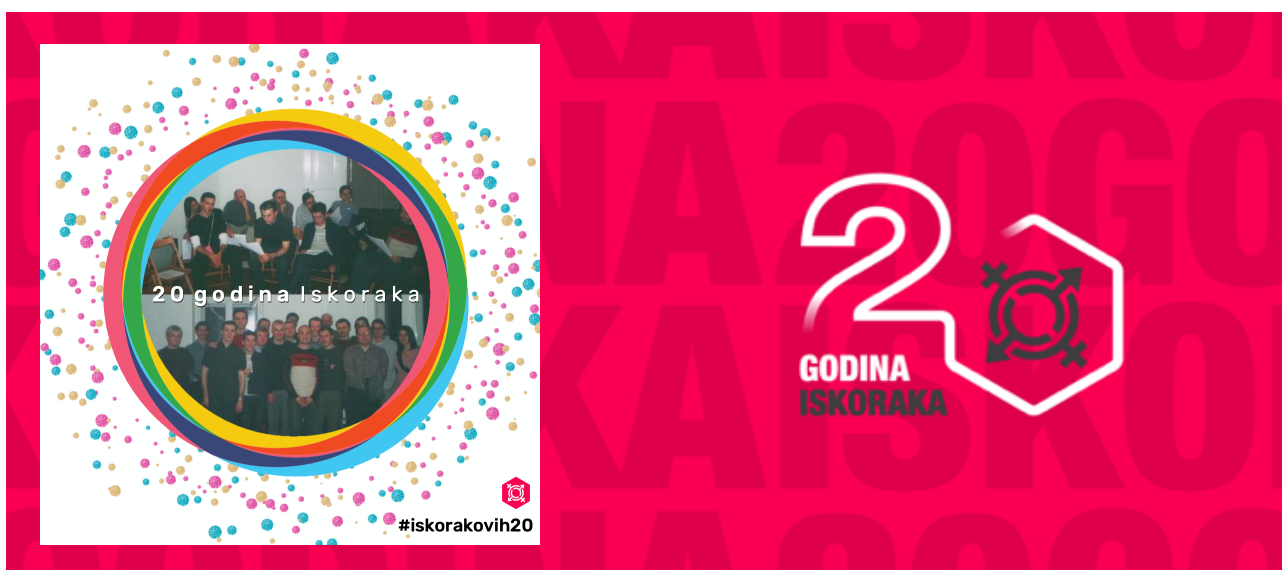
Zagreb, ožujak 2023.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	4
O NAMA	6
STRATEŠKI CILJEVI 2022.-2027.	8
ISKORAK ZA SEKSUALNO ZDRAVLJE	9
ISKORAK ZA MENTALNO ZDRAVLJE	15
ISKORAK NAPRIJED	19
OSTALO	23
ZAHVALE	29

PREDGOVOR

Ove godine obilježili smo 20 godina Iskoraka. Razmišljajući o posljednjih 20 godina Iskoraka, sjećam se kako sam bio u ulozi člana udruge, volontera, zaposlenika te sada izvršnog direktora. Kroz sve te godine jasno je vidljiv napredak u kvaliteti života LGBTI+ osoba u Hrvatskoj. Kao udruga doprinijeli smo mnogo da se to dogodi, no naš rad ne prestaje. Mnogi se i danas moraju skrivati u ormaru, a još uvijek LGBTI osobe doživljaju nasilje i odbijanje od najbližih samo zbog toga koga vole. Problemi u seksualnom i mentalnom zdravlju su veliki, a još imamo neslavnu definiciju braka u Ustavu. Danas Iskorak kroz svoje usluge i aktivnosti pomaže tisućama LGBTI osoba godišnje, bilo to testiranje i savjetovanje vezano uz seksualno zdravlje, psihološko i pravno savjetovanje, društvene mreže i društvene aktivnosti, edukacije i informiranje. Gledajući posljednjih 20 godina i pozitivne promjene koje su se dogodile, vesele me iduće godine i sve što ćemo u njima postići.

U samoj 2022. istaknuo bih velik broj korisnika/ca na našem zdravstvenom savjetovanju, testiranju i psihološkom savjetovanju - veći nego prošlih godina. Brojne osobe prepoznale su nas kao mjesto na kojem mogu dobiti pomoć i kvalitetnu uslugu. Primjerice, za vrijeme Europskog tjedna testiranja, osobe su čekale u redu na ulici kako bi dobile testiranje! Ovo ukazuje i na najveći problem, veći broj ljudi želi zdravstveno savjetovanje, testiranje, kao i psihološko savjetovanje, nego što možemo pružiti s trenutnim kapacitetima. Uključujemo veći broj savjetovatelja te kontinuirano

optimiziramo procese, no potrebni su dodatni resursi kako bismo zadovoljili potrebu koja postoji u zajednici vezano za seksualno i mentalno zdravlje.

U ovoj godini prepoznala je Elton John AIDS fondacija te podržala projekt TestUP kojim želimo poboljšati testiranje u Hrvatskoj te druge aspekte odgovora na epidemiju HIV-a. Ovo je važan korak jer nam je omogućila da povećamo naš rad u području seksualnog i mentalnog zdravlja. Međutim, u međuvremenu je Ministarstvo zdravstva smanjilo svoj doprinos čime su naši financijski kapaciteti ostali na sličnoj razini.

U našem zdravstvenom i zagovaračkom radu pojavio se novi izazov u 2022. godini, epidemija majmunskih boginja, sada poznata pod imenom mpox. Ona je više pogodila gej i bi muškarce nego druge osobe. Mi smo prepoznali da bi se mogle pojaviti u Hrvatskoj te smo i prije prvog slučaja počeli s informiranjem i edukacijom. Izdali smo i preporuke medijima kako bi se izbjegla daljnja stigmatizacija te utjecali i pomagali zdravstvenom sustavu da se napravi odgovarajući odgovor na epidemiju. Uz zajednički rad i malo sreće, epidemija se smirila do kraja godine.

Zoran Dominković
Izvršni direktor

O NAMA

Mi smo organizacija civilnog društva osnovana 2002. godine čija misija je promicanje i zaštita ljudskih prava građana i građanki Republike Hrvatske, a posebno ljudskih prava lezbijki, gejeva, biseksualnih, transrodnih i interspolnih (LGBTI) osoba te zalaganje za njihovu participaciju u društvu kao jednakopravnih građana i građanki Republike Hrvatske. Svoju misiju ostvarujemo kroz svoje javnozagovaračke, medijske, društveno-kulturne i zdravstvene programe.

MISIJA

Iskorak je neprofitna nevladina organizacija koja djeluje sukladno potrebama seksualnih i rodni manjina kroz svoje javno zagovaračke, medijske, društveno-kulturne i zdravstvene programe.

VIZIJA

Naša vizija je budućnost u kojoj su ostvarene sve potrebe seksualnih i rodni manjina.

VRIJEDNOSTI

Zalažemo se za vrijednosti civilnog društva poput individualnih sloboda, nenasilja, ravnopravnosti, pravednosti, tolerancije i prihvaćanja različitosti, humanizma i ljubavi.

PRINCIPI DJELOVANJA

Transparentnost, otvorenost, dobrobit LGBTI zajednice i kredibilitet pred LGBTI zajednicom.

CILJEVI

Ciljevi Udruge su:

- zagovaranje i unaprjeđenje javnih politika za zaštitu prava seksualnih i rodni manjina i osoba koje žive s HIV/AIDS-om;

- unaprjeđenje zdravlja i pristupa zdravstvenim i socijalnim uslugama u svrhu poboljšanja kvalitete življenja seksualnih i rodnih manjina i osoba koje žive s HIV/AIDS-om;
- izgradnja, unaprjeđenje i promicanje kulturno-društvene infrastrukture u svrhu povećanja društveno-socijalne uključenosti seksualnih i rodnih manjina i osoba koje žive s HIV/AIDS-om te njihovom ravnopravnijem sudjelovanju u društvu;
- promicanje društvenih promjena povezujući obrazovanje, aktivizam i istraživanje te doprinos razvoju demokratskog i civilnog društva, zaštiti i promociji ljudskih i građanskih prava i sloboda, razvoju volonterstva te neprofitnog poduzetništva.

STRATEŠKI CILJEVI 2022.-2027.

Za sljedeće petogodišnje razdoblje od 2022. do 2027. godine (sa završetkom 31.12.2026.) definirana su tri strateška područja u kojima će Udruga djelovati:

STRATEŠKO PODRUČJE #1

ISKORAK ZA SEKSUALNO ZDRAVLJE

Ovim ciljem Iskorak želi nastaviti uspješan rad na području seksualnog zdravlja. Namjera nam je da svoj rad u tom području proširimo na više rodnih identiteta i seksualnih orijentacija u LGBTI+ lepezi, ali da i dalje prioritet bude MSM populacija, kod koje je i dalje najveća incidencija SPI i HIV-a. Ovim ciljem također se želi postići proširenje lepeze usluga koje Iskorak nudi, tj. testova na SPI.

STRATEŠKO PODRUČJE #2

ISKORAK ZA MENTALNO ZDRAVLJE

Ovaj cilj namijenjen je posvećivanju posebne pozornosti mentalnom zdravlju LGBTI+ i PLHIV osoba, s naglaskom i adresiranjem problema osamljenosti i izolacije za LGBTI+ i PLHIV osobe sveobuhvatnijim i holističkim pristupom mentalnom zdravlju, također i za osobe izvan MSM i PLHIV populacije, tj. za ostatak LGBTI+ zajednice. Osim kroz psihosocijalne usluge, to će se provoditi i kroz društvene aktivnosti.

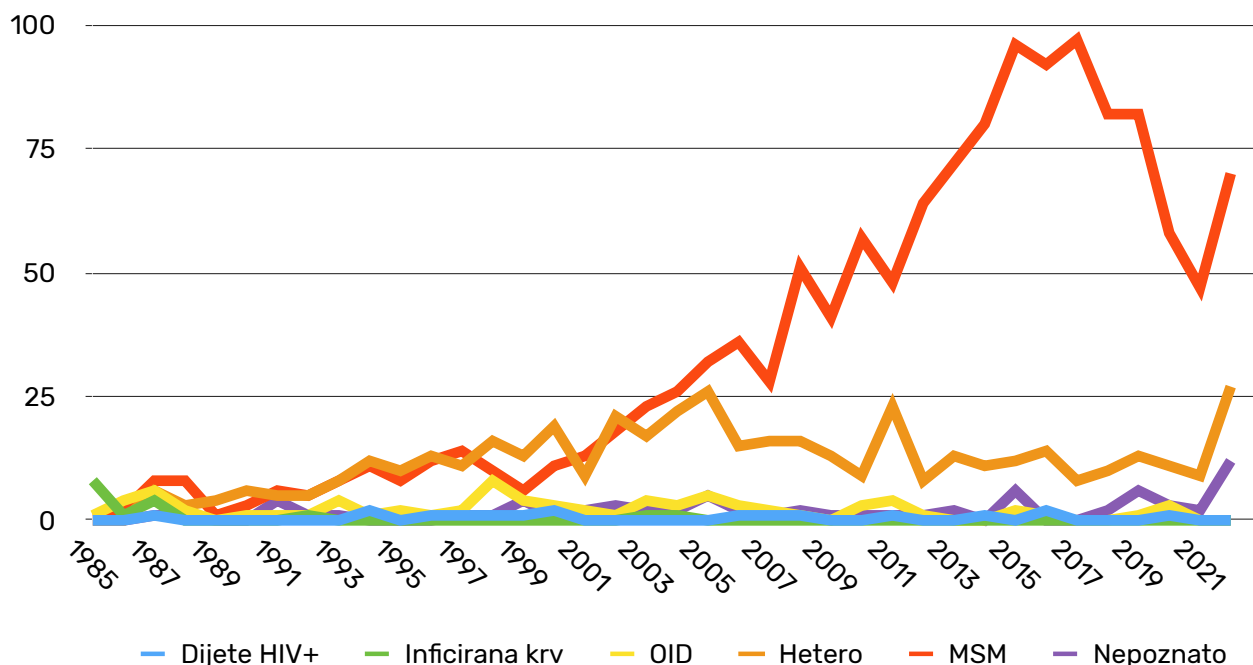
STRATEŠKO PODRUČJE #3

ISKORAK NAPRIJED

Ovim ciljem Iskorak želi vršiti veći utjecaj na javnu percepciju LGBTI+ i HIV tema kroz edukaciju i informiranje različitih javnosti, od opće populacije, do LGBTI+ i PLHIV zajednice, sve do stručnih javnosti. Ovime se želi utjecati na pristup stručne javnosti prema LGBTI+ i PLHIV zajednicama s kojima se susreću u radu te kako mediji izvještavaju o osobama iz tih zajednica i njihovim problemima.

ISKORAK ZA SEKSUALNO ZDRAVLJE

U Hrvatskoj HIV i druge spolno prenosive infekcije najviše pogađaju gej, biseksualne i druge muškarce koji imaju spolne odnose s muškarcima (MSM) zbog brojnih utjecaja, uključujući stigmatu i diskriminaciju.

GRAFIKON: BROJ NOVODIJAGNOSTICIRANIH HIV INFEKCIJA U HRVATSKOJ PREMA VJEROJATNOM NAČINU PRIJENOSA U RAZDOBLJU OD 1985. DO 31.10.2021. (IZVOR: HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO, 2023.)

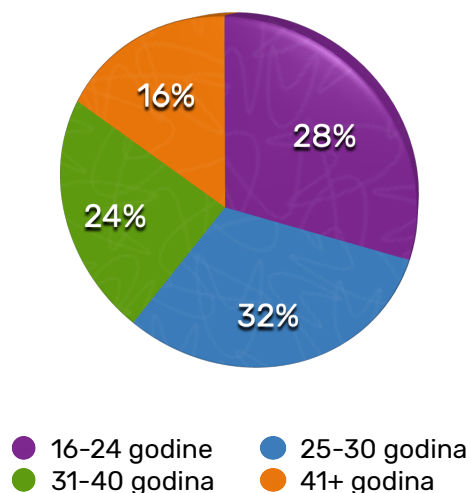
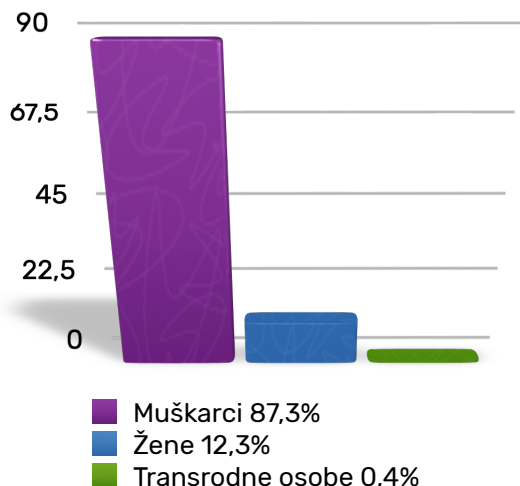
Kroz naš program za seksualno zdravlje u cilju povećanja protektivnih ponašanja, testiranja na HIV, povezivanja s liječenjem i smanjenjem stigme provodimo promotivno-edukativne kampanje i direktan rad s korisnicima putem Interneta, telefona, mobilnih aplikacija i fizičkih lokacija na kojima se okupljaju MSM osobe, diseminaciju kondoma i lubrikanata, chemsex paketa za sigurniji seks, preventivne preglede izvan zdravstvenih institucija (testiranje u zajednici na HIV i sifilis brzim testovima, testiranje na klamidiju i gonoreju), podršku osobama koje žive s HIV-om, edukativne materijale i druge aktivnosti.

<p>15.000+</p> <p>MSM dosegnuto zdravstvenim aktivnostima</p>	<p>494</p> <p>individualnih vršnjačkih savjetovanja uživo, preko telefona, interneta i mobilnih aplikacija</p>
<p>14.932</p> <p>diseminiranih kondoma</p>	<p>11.353</p> <p>diseminiranih lubrikanata</p>
<p>1.443</p> <p>preventivnih pregleda/testiranja na HIV i sifilis u 2022. godini</p>	<p>14</p> <p>lokacija okupljanja MSM osoba obuhvaćenih aktivnostima</p>

IZDVAJAMO

TESTIRANJE U ZAJEDNICI

Iskorak pruža uslugu besplatnog, dobrovoljnog, anonimnog i povjerljivog testiranja na HIV i sifilis brzim testovima koji omogućuju rezultat u 1 minuti. Testiranje omogućuje ranu dijagnozu što olakšava liječenje te sprječava prijenos infekcija na druge osobe. Uslugu pružamo u našem prostoru, odnosno izvan formalnih zdravstvenih institucija, prostoru koji je u potpunosti prijateljski i usmjeren na LGBTI zajednicu te za vrijeme Europskog tjedna testiranja u drugim gradovima u Hrvatskoj. Testiranje se odvija uz partnerstvo i stručnu superviziju Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

RASPODJELA TESTIRANIH OSOBA PO SPOLU I DOBI U 2022. GODINI

1.443	
testiranja na HIV i sifilis u 2022. godini	
1.265 u Zagrebu	85 u Osijeku
45 u Rijeci	48 u Splitu
238	
testiranja na klamidiju, gonoreju i mikoplazmu u Zagrebu za MSM	

IZDVAJAMO

EUROPSKI TJEDAN TESTIRANJA

Već desetu godinu zaredom obilježavamo Europski tjedan testiranja u koji je uključeno preko 50 europskih zemalja s više od 500 organizacija u Europi. U 2022. smo, nakon pauze od 2 pandemijske godine, ponovo proveli testiranje na HIV i sifilis u sva 4 grada: Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu, u suradnji sa županijskim zavodima za javno zdravstvo u drugim gradovima (Rijeka, Split) te lokalnim udrugama i organizacijama (CroMSIC Osijek, Udruga LORI, Queer Sport Split). Osim testiranja na HIV i sifilis (testirano ukupno 458 korisnika/ca), u Zagrebu su se MSM korisnici mogli testirati na klamidiju, gonoreju i mikoplazmu (testirano 238 korisnika). Statistika Europskog tjedna testiranja prikazana je skupno u tablici statistike testiranja.

EUROPSKI TJEDAN TESTIRANJA - OGLAS / TIM IZ ZAGREBA

IZDVAJAMO

PROJEKT "TEST-UP" / ELTON JOHN AIDS FOUNDATION

Elton John AIDS fondacija odobrila je financiranje projekta Test-UP koji nadopunje naš dosadašnji rad u području odgovora na epidemiju HIV-a i druge zdravstvene potrebe MSM populacije u Hrvatskoj.

Projekt ima za cilj poboljšati testiranje na HIV/SPI, prevenciju, smanjenje stigme i općenito unaprijediti odgovor na epidemiju HIV-a i potrebe MSM populacije u Hrvatskoj. Kroz projekt će se provesti nove aktivnosti poput indeks testiranja i vršnjačke intervencije kako bi se došlo do većeg broja nedijagnosticiranih osoba s HIV-om. Planira se proširenje testiranja u zajednici na Osijek. Zagovaračke i preventivne aktivnosti u projektu omogućit će većem broju MSM osoba pristup PrEP-u, kondomima, lubrikantima i materijalima za smanjenje štete te informacijama o seksualnom zdravlju. Aktivnostima za smanjenje stigme ciljamo poboljšati kvalitetu života osoba koje žive s HIV-om. Koristit ćemo digitalnu tehnologiju kako bismo poboljšali sustave praćenja i evaluacije te provesti istraživanje kako bi se ažurirali važni podaci o epidemiji i potrebama MSM populacije. Radimo i na dugotrajnim promjenama kako bi uvedene promjene bile održive, odnosno ostale i nakon provedbe projekta.

IZDVAJAMO

EPIDEMIJA SIFILISA

Početak 2021. godine u Iskoraku, Klinici za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević" i nekim centralnim laboratorijima zabilježen je porast novih dijagnoza sifilisa. Podaci za 2022. godinu ukazuju da se rast stabilizirao, no i dalje je na višim razinama nego ranije. Sifilis je spolno prenosiva infekcija koju uzrokuje bakterija *Treponema pallidum*. U modernom svijetu sve se više povezuje s MSM populacijom (muškarci koji imaju spolne odnose s drugim muškarcima; gej i bi muškarci) zbog veće učestalosti sifilisa.

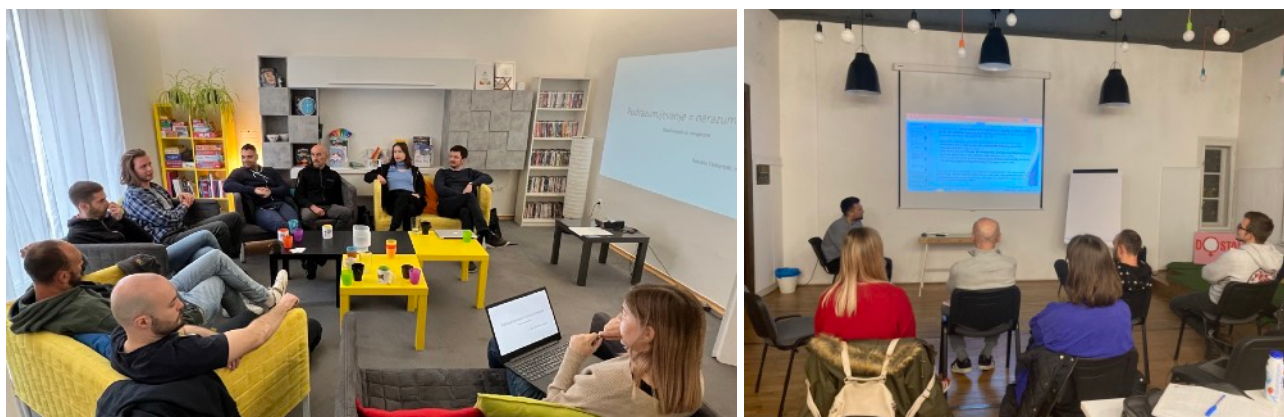
VIZUAL I OBJAVE KAMPANJE "SIFILIS JE OPET IN"

Kao odgovor na porast novih infekcija sifilisa, osmislili smo i lansirali kampanju “Sifilis je open in” kojom smo informirali ciljanu populaciju o epidemiji i načinima zaštite koja se provodila i u 2022. godini. Izrađena je web stranica sifilis.iskorak.hr, objave na društvenim medijima, aplikacijama za upoznavanje, a kampanju su popratili i javni mediji.

IZDVAJAMO

NAVIGATORI

U 2022. godini održavali smo sastanke s vršnjačkim savjetnicima – Navigatorima. Zadaća Navigatora je pružiti inicijalnu zdravstvenu informaciju te odgovarajuće usmjeriti korisnike na postojeće zdravstvene usluge u zajednici i sustavu. Osim redovitih sastanaka, organizirane su i doedukacije: jednodnevna doedukacija s ciljem jačanja komunikacijskih vještina i znanja o seksualnom zdravlju, predavanje na temu “Što mogu očekivati od psihijatra?” i predavanje na temu ovisnosti. Ukupno imamo 9 Navigatora.

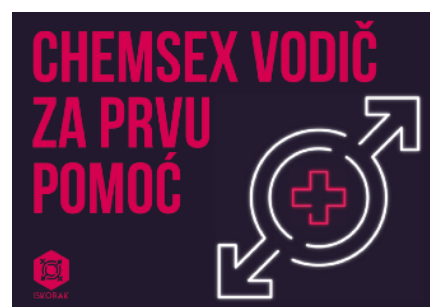
(DO)EDUKACIJE ZA NAVIGATORE

IZDVAJAMO

PUBLIKACIJE I PROMO MATERIJALI

U 2022. godini tiskane su dvije publikacije: “Chemsex vodič za prvu pomoć” i “Uzimanje HIV-terapije”.

“Chemsex vodič za prvu pomoć” opisuje uobičajene prakse pružanja prve pomoći koje mogu biti korisne u hitnim slučajevima. Također uključuje i informacije o procjeni stanja i situacija u kojima se potrebno obratiti

hitnoj pomoći te savjete kako izbjeći najučestalije hitne slučajeve koji se mogu dogoditi. Namijenjen je posjetiteljima i organizatorima (seks)partija.

Priručnik "Uzimanje HIV-terapije" je polazište za sve koji žele znati više o liječenju HIV-a. Pruža osnovne informacije kako lijekovi za HIV (antiretrovirusni lijekovi) djeluju, što sve uključuje uzimanje istih te kako ih uklopiti u svakodnevni život.

Zbog povećane potražnje, u 2022. godini dotisnuta su 2 priručnika: "Volim te bez ali" i "Koja je tvoja kriza?".

IZDVAJAMO

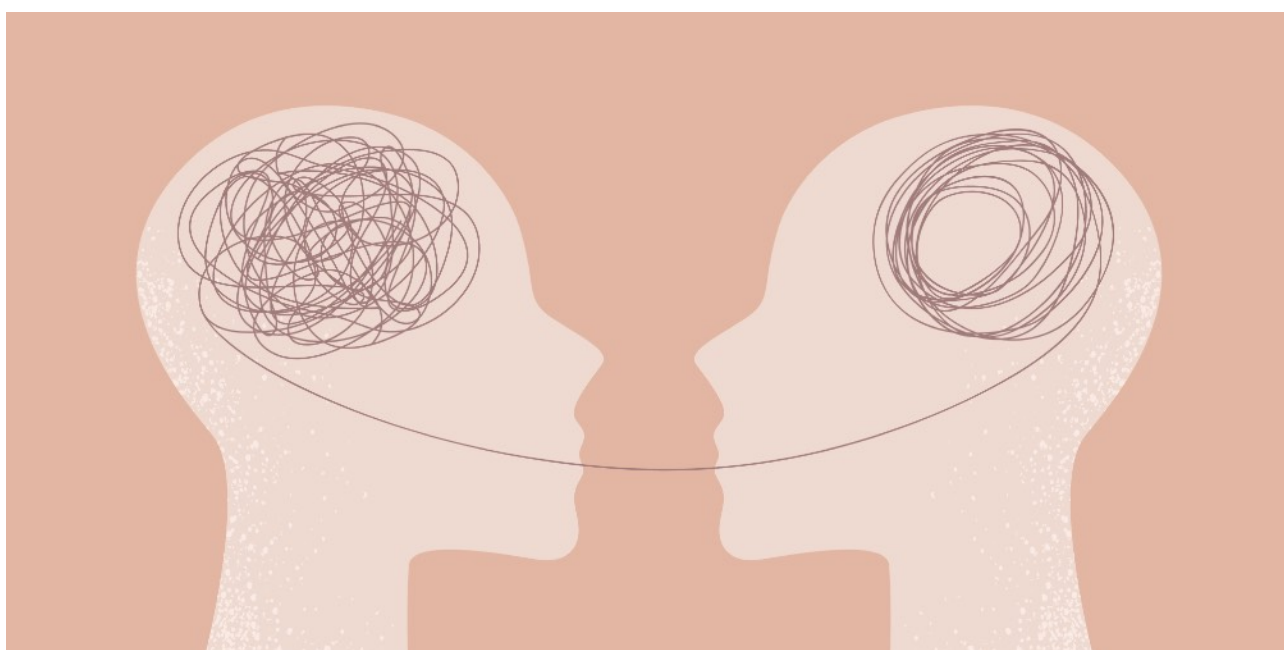
LGBTI MIGRANTI

Kao i prethodne godine, tijekom 2022. godine primljeno je nekoliko upita LGBTI migranata koji su izrazili potrebu i interes za zdravstvenom, psihološkom i pravnom podrškom, pri čemu je u pružanju usluge osobit izazov predstavljala jezična barijera i nedostupnost pristupa sustavu za nedokumentirane migrante. S obzirom na izrazitu izloženost zdravstvenim, socijalnim i društvenim rizicima članova ove LGBTI podskupine u Hrvatskoj, i dalje postoji potreba za proširenjem kapaciteta i omogućavanjem pružanja usluga iskoraka prilagođenih specifičnim potrebama LGBTI migranata.

ISKORAK ZA MENTALNO ZDRAVLJE

Osim uobičajenih teškoća u području mentalnog zdravlja koje pogađaju cijelu opću populaciju, LGBTI+ osobe i osobe koje žive s HIV-om izložene su i manjinskom stresu, stigmati i diskriminaciji, što ima dodatni nepovoljan utjecaj na mentalno zdravlje.

Kroz naš program za mentalno zdravlje u cilju podrške mentalnom zdravlju provodimo individualno psihološko savjetovanje, grupnu psihoterapiju, psihoedukativne radionice, edukativne materijale i priručnike te društvene aktivnosti s ciljem povezivanja zajednice, uključivanja i socijalizacije izoliranih članova zajednice.

Društvene, kulturne i rekreativne aktivnosti Iskoraka doprinose boljoj uključenosti, osnaživanju i povezanosti LGBTI+ osoba u društvu, te pružaju socijalnu i kulturno-društvenu infrastrukturu, mrežu podrške i osjećaj prihvaćenosti u kontekstu šire zajednice i aktualnih izazova.

Uspostavljanje sigurnih prostora i odnosa za LGBTI+ osobe osobito je važno u kontekstu serije homofobnih napada u javnim prostorima tijekom 2022. godine. Ovi životno ugrožavajući incidenti daju konkretnu dimenziju istraživanju Europske komisije o diskriminaciji iz 2019. prema kojem 51% građana Hrvatske smatra da lezbijke, gejevi i biseksualne osobe ne bi trebali imati ista prava kao i heteroseksualne osobe, dok 58% seksualne odnose između osoba istog spola smatra nenormalnima.

IZDVAJAMO

PSIHOLOŠKO SAVJETOVALIŠTE

U Iskorakovom savjetovalištu klijentima se pruža mogućnost povjerljivog individualnog psihološkog savjetovanja te grupne psihoterapije. Osnovni cilj savjetovanja osobni je rast i razvoj, odnosno promocija mentalnog zdravlja i dobrobiti klijenta te unaprjeđenje klijentovih interpersonalnih odnosa. U 2022. godini, zbog velikog interesa za psihološko savjetovanje proširili smo tim za mentalno zdravlje s tri na šest osoba tako što smo angažirali dodatna tri stručnjaka volontera. Na taj način smo uspjeli pružiti psihološku podršku većem broju klijenata/ica i skratiti vrijeme čekanja na mjesto u savjetovalištu. Na grupnoj psihoterapiji sudjelovalo je ukupno 10 korisnika/ca, koji nisu prikazani u donjoj statistici.

U 2022. GODINI ODRŽANO JE

460 sati individualnih psiholoških savjetovanja		
56 osoba koristilo uslugu savjetovanja		
32 muškarca	21 žena	3 trans osobe

IZDVAJAMO

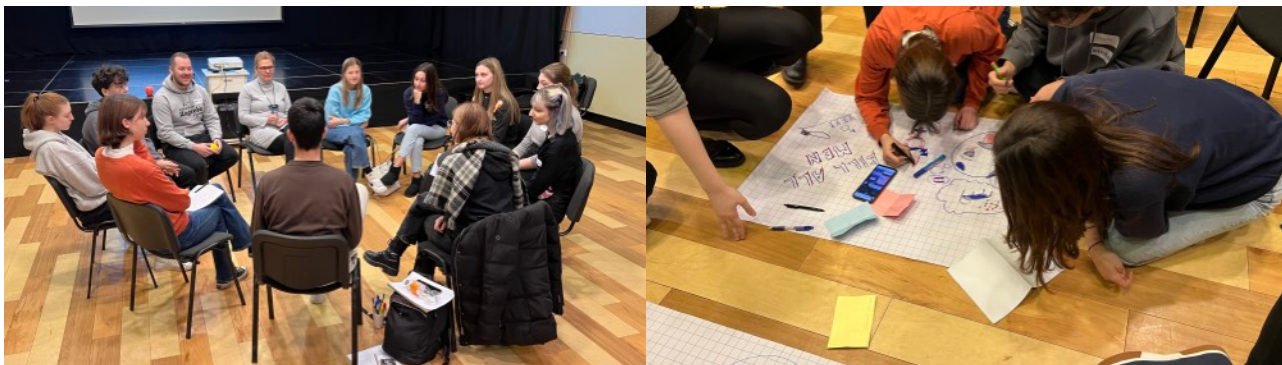
DRUŠTVENE AKTIVNOSTI

Društvene i kulturne aktivnosti tijekom 2022. godine provodile su se u prostorima Iskoraka i suradnih organizacija (K-zona, udruga RODA), dok se veći dio rekreativnih aktivnosti provodio na otvorenom.

Tijekom godine posebna pozornost posvećena je edukaciji suradnika, volontera i stručnjaka iz područja seksualnog zdravlja te društvenim aktivnostima poput umjetničkih radionica (izrada origamija, radionica slikanja tušem), večeri društvenih igara i sl. Proširena je ponuda rekreativnih aktivnosti u suradnji s qSPORT Zagreb, te je

uz brojna planinarska druženja i šetnje prilagođene različitim razinama fizičke spreme, održavana i odbojka.

Na poziv Centra za kulturu i informacije Maksimir za učenike II. gimnazije Zagreb održali smo radionicu pod nazivom "Razbij predrasude, položi ispit iz tolerancije: LGBTI zajednica" na kojoj je sudjelovalo 11 korisnika/ica.

RADIONICA "RAZBIJ PREDRASUDE, POLOŽI ISPIT IZ TOLERANCIJE: LGBTI ZAJEDNICA"

TIJEKOM 2022. GODINE ODRŽANE SU

73 aktivnosti	461 sudionika/ca
-------------------------	----------------------------

PLANINARSKI IZLETI S QSPORT ZAGREB / ODBOJKA

IZDVAJAMO

GAY.HR / HAER.HR

Podsjećamo da nam je tijekom 2019. godine protupravno otuđena društvena mreža gay.hr/haer.hr. Postoji opravdana sumnja da su ju otuđili bivši zaposlenik Udruge, uz pomoć par volontera i bivšeg suradnika. Nanesena je značajna šteta našim korisnicima,

posebice njihovim osobnim podacima. Iskorak je kroz 18 godina održavao najveću i najznačajniju društvenu mrežu u Hrvatskoj za pripadnike seksualnih i rodni manjina u koju su uloženi brojni resursi Udruge, uključujući rad brojnih volontera. Pokrenuli smo različite procese za povratak gay.hr/haer.hr. CARNET je arbitražnim postupkom vratio domene gay.hr i haer.hr Iskoraku (arbitražna odluka: <https://bit.ly/carnet-gayhr>), a pružatelj mrežnih usluga vratio je pristup serveru. Međutim, daljnim protupravnim postupanjem, podaci i sadržaj su prebačeni na drugi server i domenu koja nije u nadležnosti hrvatskih institucija. Još uvijek su u tijeku procesi pred Državnim odvjetništvom i Agencijom za zaštitu osobnih podataka. Radimo na razvoju nove društvene mreže kako bismo omogućili našim korisnicima sigurno mjesto za komunikaciju, upoznavanje i informiranje.

IZDVAJAMO

POZITIVAN FORUM

Osobe koje žive s HIV-om često zadrže svoj HIV status za sebe zbog česte stigmatizacije i diskriminacije. Iz tog razloga 2016. godine pokrenut je Pozitivan Forum, siguran online prostor na kojem osobe koje žive s HIV-om mogu izmjenjivati svoja iskustva s drugim osobama koje žive s HIV-om, upoznavati se i saznati nove informacije. Pozitivnom Forumu mogu pristupiti samo osobe koje žive s HIV-om i stručnjaci u području HIV-a. Za pristup je potreban kod koji korisnici dobiju preko Klinike za liječenje HIV-a i suradnih udruga. Forum se može koristiti i preko mobilne aplikacije koja je dostupna za Android i iOS. Članovi foruma nalaze se i uživo na raznim društvenim događajima, poput izleta, susreta na Klinici, zajedničkih odlazaka na konferencije i slično. Pozitivan Forum ima i svoju WhatsApp grupu i Facebook stranicu. U 2022. godini ukupno je bilo 264 registriranih korisnika.

ISKORAK NAPRIJED

Hrvatsko javno mnijenje ima negativne stavove prema osobama koji su pripadnici seksualnih i rodni manjina, kao i prema osobama koje žive s HIV-om. Unatoč mnogim zakonodavnim pomacima još uvijek se susrećemo s diskriminacijom i stigmatizacijom koja nije uvijek jasno vidljiva i opipljiva. Naše zagovaračke aktivnosti za unaprjeđenje društva u ovoj godini su usmjerene na jačanje odgovora na epidemiju HIV-a u našoj populaciji gej i biseksualnih muškaraca, edukaciju medicinskih djelatnika, smanjenje stigmatizacije prema osobama koje žive s HIV-om te pružanje pravne podrške našim korisnicima.

IZDVAJAMO

ODGOVOR NA MAJMUNSKKE BOGINJE / MPOX

Od svibnja 2022. bio je prijavljen veći broj slučajeva majmunskih boginja (sada poznatih pod nazivom MPOX) u zemljama svijeta u kojima one nisu uobičajene. Rano smo prepoznali mogućnost širenja majmunskih boginja u Hrvatsku. Pripremili smo informativne i edukativne poruke za zajednicu kako bi mogli bolje prepoznati znakove infekcije te što učiniti kada imaju simptome. Informiranje i edukaciju smo provodili putem web stranice, društvenih mreža te tiskanih materijala. Pripremili smo ih u konzultaciji sa zdravstvenim i javnozdravstvenim stručnjacima. Pripremili smo i upute za medije sa preporukama kako izvještavati

nakon što smo primjetili neprimjereno izvještavanje koje je nanosilo dodatnu stigmatu te bilo bazirano na netočnim informacijama. Utjecali smo na donosioce odluka da se cijepljenje učini dostupnijim čim ranije te smo davali preporuke za daljnji odgovor na epidemiju zdravstvenim djelatnicima. Na kraju je u Hrvatskoj bio manji broj slučajeva infekcije te se epidemija smirila. Vjerujemo da je naše pravovremeno djelovanje i prije pojave prvog slučaja doprinijelo da se epidemija ne proširi više.

U Hrvatskoj je prijavljeno ukupno 29 slučajeva, a zadnji slučaj je bio zabilježen u siječnju 2023. godine. Nakon kolovoza bilježi se smanjenje broja slučajeva.

Majmunске boginje

Što trebam znati?

Majmunске boginje su rijetka bolest uzrokovana virusom majmunskih boginja. Od svibnja 2022. prijavljen je veći broj slučajeva, većinom kod gej/bi muškaraca, ali svatko se može inficirati ovim virusom.

Virus se između ljudi prenosi dužim bliskim kontaktom s inficiranom osobom. Naprimjer diranjem, seksom, kontaktom lice u lice ili preko stvari izloženih virusu, poput posteljine i ručnika.

Koji su simptomi?

- Osip na bilo kojem dijelu tijela
- Vrućica
- Bol u mišićima i zglobovima
- Povećani limfni čvorovi
- Glavobolja
- Umor

Ako se na bilo kojem dijelu tijela, posebice na genitalnom i analnom području pojave osip, ranice ili mjehurići...

- Nazovi liječnika/ice
- Izbjegavaj kontakte s drugima, uključujući seksualne partnere/ice, ukućane i kućne ljubimce dok ne dobiješ savjet liječnika/ice

Saznaj više na:
iskorak.hr/mpox

Smatra se da je ovo zbog promjene ponašanja dijela populacije gej/bi muškaraca, zbog cijepljenja i preboljenja bolesti (stečeni imunitet). Iako se svatko može inficirati majmunskim boginjama, većina slučajeva se otkrivala kod dijela populacije gej i biseksualnih muškaraca i drugih muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima (MSM). Neka ponašanja su povezana s većim rizikom od infekcije, poput većeg broja partnera/ica, odlazaka na chemsex partije, nekorištenje kondoma.

IZDVAJAMO

KAMPANJA NEMJERLJIVO=NEZARAZNO (N=N)

Tijekom 2022. nastavili smo nacionalnu kampanju Nemjerljivo=Nezarazno (N=N). Osnovna poruka kampanje je da osobe koje žive s HIV-om i redovito uzimaju lijekove te imaju nemjerljivu razinu virusa, ne mogu prenijeti HIV svojim seksualnim partnerima. Nemjerljivo jednako nezarazno (N=N). Kampanjom se želi ukazati na koristi antiretrovirusne terapije za očuvanje zdravlja i prevenciju prijenosa HIV-a.

OGLAS ZA KAMPANJU N=N / LETAK N=N

Više informacija može se pronaći na mrežnom sjedištu kampanje na poveznici nemjerljivo.com.

IZDVAJAMO

ZAGOVARANJE U PODRUČJU HIV-A

Tijekom 2022. godine nastavljen je rad Nacionalnog povjerenstva za suzbijanje HIV/AIDS-a radi koordinacije nacionalnih i međunarodnih aktivnosti vezanih za HIV/AIDS u Hrvatskoj, koje je osnovala Vlada Republike Hrvatske. Iskorak je aktivno uključen u rad Povjerenstva kao predstavnik organizacija civilnog društva u području zdravstva te aktivno zagovara interese MSM populacije, koja nosi najveći teret epidemije HIV-a u Hrvatskoj.

Uključeni smo u rad Europskog centra za kontrolu i prevenciju bolesti (ECDC), posebice u radnoj skupini za praćenje epidemije HIV-a, odnosno Dublinske deklaracije te u radnoj skupini za implementaciju programa predekspozicijske profilakse (PrEP) u Europi. Također smo aktivni u drugim mrežama na europskoj razini.

Naš prioritet u zagovaranju u 2022. godine u području HIV-a bila je veća dostupnost PrEP-a, posebice da se omogući dostupnost PrEP-a izvan Zagreba.

IZDVAJAMO

PRAVNA POMOĆ

Osobe koje traže pravnu pomoć mogu nam se javiti putem emaila, telefona ili društvenih mreža. Pružamo informacije i pomažemo u kontaktu s odgovarajućim pružateljima usluga, poput Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i Pučke pravobraniteljice. U svom radu pružamo podršku LGBTI osobama, kao i osobama koje žive s HIV-om.

IZDVAJAMO

IZLOŽBA "UĐITE U NAŠA 4 ZIDA"

U sklopu aktivnosti povezanih s očuvanjem kulturne baštine, povodom obilježavanja 20 godina od održavanja prve povorke ponosa u Hrvatskoj, u Tifološkom muzeju je od 17.5. do 10.11.2022. bila otvorena izložba „Uđite u naša 4 zida“. Riječ je o prvoj institucionalnoj izložbi u Hrvatskoj posvećena LGBTIQ+ identitetima, koja je kao takva značajna za afirmaciju i reprezentaciju zajednice i njene povijesti unutar društva. Iskorak je sudjelovao u konzultacijama sa stručnim kadrom muzeja zaduženim za

postavljanje izložbe i širom LGBTI zajednicom kao nastavak višegodišnje komunikacije s muzejima o razvoju projekata posvećenih LGBTI baštini.

FOTOGRAFIJE S OTVORENJA IZLOŽBE "UĐITE U NAŠA 4 ZIDA"

OSTALO

NACIONALNA AIDS-HR MREŽA

Administratori smo nacionalne online mreže AIDS-HR, u koju su uključeni razni dionici na području HIV-a u Hrvatskoj. Na listi se nalaze predstavnici institucija, udruga, kao i pojedinaца. Putem AIDS-HR mreže izmjenjuju se novosti iz Hrvatske i svijeta, raspravlja o situaciji u Hrvatskoj, poziva na događanja i slično.

117 članova/ica	53 različite teme u 2022. godini
---------------------------	--

PROMICANJE VOLONTERIZMA

Poseban značaj pridajemo uključivanju i radu volontera i volonterki te omogućavanju njihovog sudjelovanja u osmišljavanju nekih od naših aktivnosti. Brojni volonteri i volonterke ključni su za provođenje velikog broja naših društveno-kulturnih i rekreativnih aktivnosti, Europskog tjedna testiranja i Pozitivnog Forumu. Volontiranje je prilika za uključivanje u zajednicu i osnaživanje LGBTI osoba, osoba koje žive s HIV-om i njihovih podržavatelja, kao i za otvaranje prema široj zajednici, razvoj novih vještina i adekvatnije odgovaranje na potrebe zajednice. Kroz svoj rad volonteri i volonterke doprinose unaprjeđenju naših zdravstvenih, društvenih i zagovaračkih aktivnosti.

U 2022. GODINI

938 volonterskih sati	53 volonter/ka
32 muške osobe	21 ženska osoba

ISKORAK U MEDIJIMA

04.06.2022.	https://www.glasistre.hr/hrvatska/izvrsni-direktor-udruga-iskorak-zoran-dominkovic-odlukom-da-istospolni-parovi-posvajaju-djecu-zabranjena-jasno-je-diskriminacija-na-temelju-seksualne-orijentacije-800419
04.07.2022.	https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/risk-communication-and-community-engagement-monkeypox-outbreak
31.07.2022.	https://slobodnadalmacija.hr/mozaik/zdravlje/majmunske-boginje-su-postale-globalna-prijetnja-gradovi-u-svijetu-uvode-izvanredne-mjere-biljeze-se-prve-smrti-ovo-je-sve-sto-trebate-znati-o-toj-bolesti-1212536
31.07.2022.	https://raport.ba/virus-sije-strah-od-afrike-do-spanije-brazila-i-amerike-gradovi-uvode-vanredne-mjere-biljeze-se-prve-smrti/
31.07.2022.	https://source.ba/clanak/Zdravlje/614535/Virus-sije-strah-od-Afrike-do-Spanije-Brazila-i-Amerike--Gradovi-uvode-vanredne-mjere-biljeze-se-prve-smrti
31.07.2022.	https://www.face.ba/zivot-i-stil/zdravlje/zbog-majmunskih-boginja-gradovi-uvode-vanredne-mjere-biljeze-se-prvi-smrtni-slucajevi/150390
31.07.2022.	https://www.haber.ba/vijesti/svijet/917249-virus-sije-strah-od-afrike-do-spanije-brazila-i-amerike-gradovi-uvode-vanredne-mjere-biljeze-se-prve-smrti
25.08.2022.	https://www.nacional.hr/zoran-dominikovic-2021-bapske-price-dovode-do-jos-vece-stigme-osoba-s-hiv-om/
23.09.2022.	https://www.tportal.hr/vijesti/clanak/homoseksualci-davanje-krv-foto-20220923
23.09.2022.	https://www.maxportal.hr/premium-sadrzaj/zasto-homoseksualci-ne-mogu-dati-krv-jesu-li-diskriminirani/
16.11.2022.	https://lori.hr/hr/vodic/najave/1215-europski-tjedan-testiranja-ponovo-u-rijeci-testiraj-se-besplatno-i-anonimno-na-hiv-i-sifilis
01.12.2022.	https://www.crol.hr/index.php/zivot/10473-broj-infekcija-hiv-om-i-sifilisom-u-porastu-potrebne-su-nam-kampanje-poput-europskog-tjedna-testiranja-i-svjetskog-dana-borbe-protiv-aids-a
02.12.2022.	https://www.xxzmagazin.com/epidemija-i-dalje-traje-testirajte-se
04.12.2022.	https://www.srednja.hr/novosti/zasto-gej-deckima-ne-daju-da-daruju-krv-zakon-je-jasan-ali-u-praksi-se-ne-postuje-bas-uvijek/

SUDJELOVANJE NA EDUKACIJAMA, KONFERENCIJAMA I STRUČNIM SKUPOVIMA I SASTANCIMA

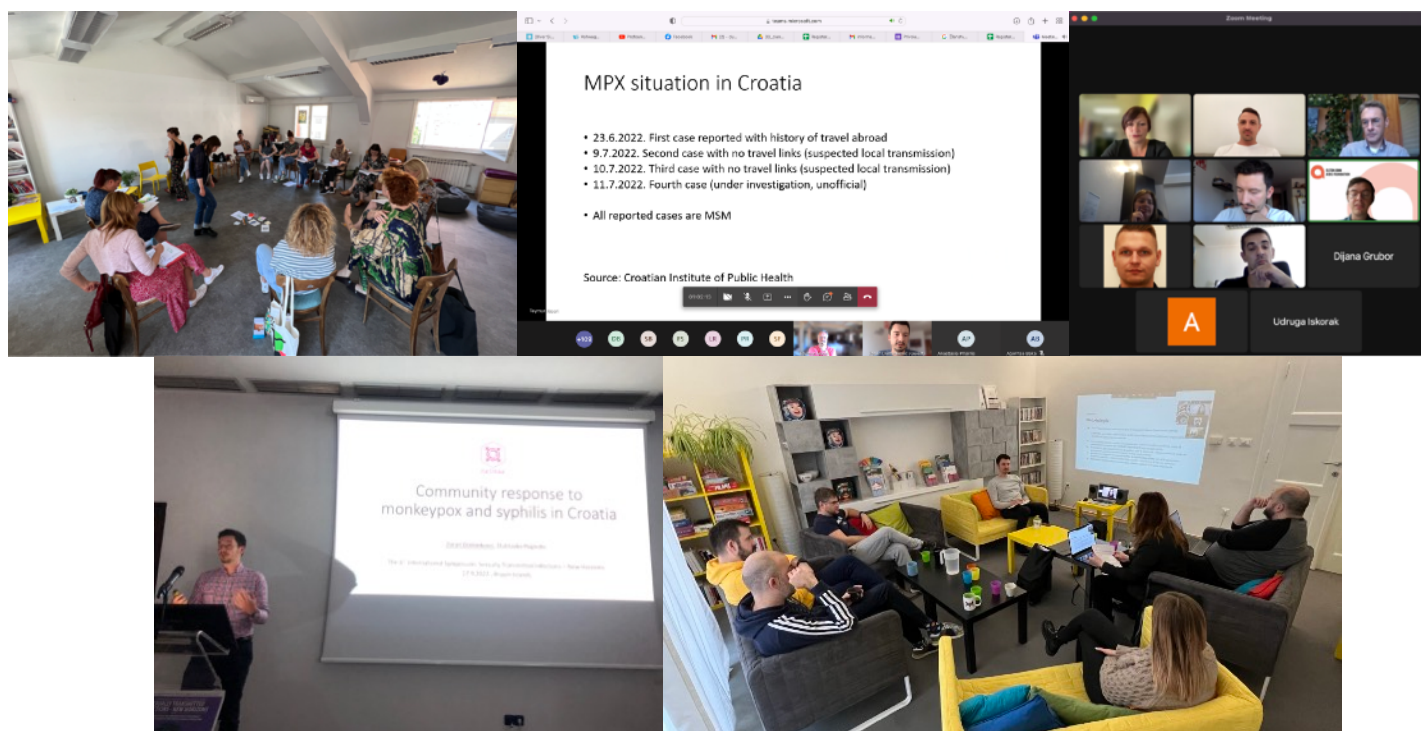
U cilju unaprjeđenja naših znanja, vještina, kao i razmjene naših iskustava sudjelujemo na raznim edukacijama u Hrvatskoj, Europi i svijetu. U 2022. godini sudjelovali smo na ukupno 48 edukacija, konferencija, stručnih skupova i sastanaka.

POPIS EDUKACIJA, STRUČNIH SKUPOVA I KONFERENCIJA U 2022.

28.01.-30.01.2022.	Zagreb	Teorija 1, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
18.02.2022.	Zagreb	Sastanak s Tiflološkim muzejom vezano za održavanje LGBTI izložbe povodom 20 obljetnice Zagreb Pridea i osnivanja udruge Iskorak
23.02.2022.	Zagreb	Radionica o mrežema civilnog društva, Dugine obitelji
24.02.2022.	online	Skills Boost: Making graphics with free tools and no design skills, ILGA-Europe
05.03.2022.	Bled, Slovenija	Konferencija: Osobitosti terapijskog rada s LGBTQ+ klijentima - iskustvo Iskorakovog Psihološkog savjetovaništa, Inštitut za realitetno terapiju
17.03.-20.03.2022.	Zagreb	Rad s tijelom, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
07.-10.04.2022.	Zagreb	Psihodrama i sociodrama, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
21.04.-24.04.2022.	Zagreb	Obavezni seminar 3.godine, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
28.04.2022.	online	Online predavanje "Govor mržnje", Udruga za podršku žrtvama i svjedocima
10.05.2022.	online	Sastanak sa studentom iz Budimpešte o zagovaranju za dostupnost PrEP-a u Hrvatskoj
11.-13.05.2022.	online	11. Dani seksualnosti, Udruga studenata psihologije "Kasper"
12.05.2022.	Zagreb	Intervju o povijesti LGBTI+ u Hrvatskoj - studentice/novinarke s Windesheim University iz Nizozemske
17.05.2022.	Zagreb	Reception to mark the International Day Against Homophobia, Biphobia and Transphobia, Australaska ambasada
17.05.2022.	Zagreb	Skup "Naša tijela, naši životi, naša prava - obilježavanje IDAHOBIT-a", ZA-Pravo, Dugine obitelji, Ured za vezu Europskog parlamenta u Republici Hrvatskoj
17.05.2022.	Zagreb	Izložba "Uđite u naša 4 zida", Tiflološki muzej Zagreb
20.05.2022.	Zagreb	Radionica o prevenciji sagorijevanja za zaposlene u NVO, VoxFeminae
20.05.2022.	Zagreb	Trening za provedbu radionica o sagorijevanju u NVO, VoxFeminae

tijekom 2022.	online	Tečaj Foundations of Digital Marketing and E-Commerce, Coursera
20.05.2022.	online	Radionica digitalnih vještina za neprofitne organizacije, Močvara, GONG
24.05.2022. - 06.12.2022. (12 sastanaka)	online	ECDC/EACS webinars on Monkeypox, ECDC i EACS
09.06.-12.06.2022.	Zagreb	Obavezni seminar 3.godine, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
25.07.2022.	online	Sastanak s regionalnom direktoricom za Europu Fast Track City Instituta
24.07.-30.07.2022.	Zagreb	Kibutz, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
08.09.-11.09.2022.	Zagreb	Obavezni seminar 3.godine, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
15.09.-18.09.2022.	Zagreb	Seksualnost, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
09. 2022.	online	Think Outside the Inbox: E-mail marketing
16.09-18.09.2022.	Brijuni	Šesti međunarodni simpozij o spolno prenosivim infekcijama - novi obzori, Hrvatsko društvo za spolno prenosive bolesti i dr.
20.09.2022.	online	Sastanak "Neprofitni sektor u RH - aktualnosti oko uvođenja eura", Mreža pružatelja socijalnih usluga SOS-NET, GONG
21.09.2022.	online	4th Global HIV Surveillance Consultation Meeting: HIV surveillance among Key Populations: Still crazy after all these years. 21 September 2022 (UNAIDS)
22.09.-25.09.2022.	Zagreb	Rad s grupom, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
30.09.2022.	online	Strengthening HIV interventions in North Macedonia: WHO mission to support HIV programmatic planning for 2023, Skopje, online
04.10.2022.	online	Normativni okvir financijskog poslovanja neprofitnih organizacija, planiranje, samoprocjena, porezne obveze i porezna obilježja primitaka koje isplaćuju, RIF Zagreb i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
10.10-14.10.2022.	online	14th European MSM Networking Meeting, Deutsche Aidshilfe
14.10.2022.	online	Računovodstvo neprofitnih organizacija, vrste i sadržaj financijskih izvještaja, planiranje, obračun plaća, obračun drugog dohotka i obrazac JOPPD, RIF Zagreb i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
21.10.-23.10.2022.	Zagreb	IGT pristup u radu s klijentima sa somatskim i onkološkim bolestima, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
24.10.2022.	Zagreb	Tečaj HIV surveillance in key populations, WHO Collaborating Centre for HIV Strategic Information
25.10.2022.	Zagreb	Radionica pripreme kampanja na društvenim mrežama, udruga RODA

02.11.2022.	online	Vještine javnog zagovaranja s primjerima uspješnih građanskih akcija, ACF Hrvatska
03.11.-06.11.2022.	Zagreb	Obavezni seminar 3. godine, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
07.11.2022.	online	Dublin Declaration Advisory group meeting: Monitoring the HIV response in Europe and Central Asia, ECDC
10.11.2022.	Zagreb	Okrugli stol povodom zatvaranja izložbe „Uđite u naša četiri zida“, Tiflološki muzej Zagreb
11.11.-13.11.2022.	Zagreb	IGT pristup u organizacijama, institucijama i zajednicama/ Gestalt Coaching, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
21.11.2022.	Zagreb	Sjednica Nacionalnog povjerenstva za suzbijanje HIV/AIDS-a
29.11.2022.	Zagreb	Fokus grupa Centri zajednice za predstavnike LGBT udruga, K-zona
25.12.2022.	Zagreb	Simpozij povodom dana AIDS-a, Hrvatsko društvo za infektivne bolesti Hrvatskoga liječničkog zbora – Sekcija za zarazu HIV-om i infekcije imunokompromitiranih bolesnika organizira
12. 2022.	online	From Likes To Leads: Interact with Customers Online
12.2022.	Zagreb	Teorija 2, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)
12.2022.	Zagreb	Završna povratna informacija/završni feedback, Centar za integrativnu geštalt terapiju i savjetovanje (CITIS)

RADIONICA O PREVENCIJI SAGORIJEVANJA / ECDC SEMINAR - SITUACIJA S MPOX U HRVATSKOJ / EJAF
 RADIONICA / MEĐUNARODNI SIMPOZIJ DERMATOVENEROLOGA O SPI / INTERNA EDUKACIJA

OSTALE BROJKE

STATISTIKA WEB STRANICA

iskorak.hr nemjerljivo.com pozitivanforum.com tjedan-testiranja.eu sifilis.iskorak.hr koronavirus.iskorak.hr noola.iskorak.hr iskorak.hr/mpox	21.060 posjetitelja/ica	45.681 učitavanja stranica
--	-----------------------------------	--------------------------------------

facebook.com/iskorak.hr	12.295 korisnika/ca	193 objave	109.254 doseg
instagram.com/ udrugaiskorak	794 korisnika/ca	11.276 doseg	

ZAHVALE

Zahvaljujemo svim našim članovima, korisnicima naših usluga, volonterima, partnerima, donatorima te suradnicima i suradnim organizacijama s kojima smo radili u 2022. godini.

Suradnici/ce:

ukupno 80 suradnika/ca

Suradne organizacije:

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Klinika za infektivne bolesti "Dr. Fran Mihaljević", Suradni centar Svjetske zdravstvene organizacije za praćenje epidemije HIV-a, Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova, Ured pučke pravobraniteljice, CroMSIC Osijek, Dugine obitelji, LORI (Rijeka), Inicijativa Ponosni Zagreb, qSPORT Zagreb, Qsport Split, queerAnarchive (Split), kolekTIRV, Zagreb Pride, Asocijacija Duga (Srbija), AS Centar (Srbija), Čovekoljublje (Srbija), Legebitra (Slovenija), Plushivisti (Slovenija), Potent (Srbija), RODA - Roditelji u akciji, LGBT centar Split, sauna Centar, NZJZ Primorsko-goranske županije, NZJZ Splitsko-dalmatinske županije, ZZJZ Osječko-baranjske županije, Tiflološki muzej (Zagreb), Udruga mladih V.U.K., Minus-minus agencija, Klinika za psihijatriju Vrapče, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta

u Zagrebu, Edward Bernays Visoka škola za komunikacijski menadžment, Centar za kulturu i inovacije Maksimir

Donatori:

Grad Zagreb (Gradski ured za zdravstvo, Gradski ured za obrazovanje kulturu i sport),
Ministarstvo zdravstva, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Elton John
AIDS Foundation, donacije građana

Udruga Iskorak je korisnik institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.